

UREDNIŠTVO
IN UPRAVNIŠTVO
JE V LJUBLJANI.

POSAMEZNE
ŠTEVILKE PO 10
VINARJEV.

NOVA DOBA

NAROČNINA ZA
CELO LETO 8 K,
ZA POL LETA 4 K,
ZA ČETRT LETA
2 K.
V LJUBLJANI S
POŠILJANJEM NA
DOM ISTE CENE.

GLASILO SLOVENSKE GOSPODARSKE STRANKE.

IZHAJA VSAKO SREDO IN SOBOTO. — ZA OZNANILA SE PLAČUJE OD TROSTOPNE PETIT-VRSTE PO 15 H, ČE SE OZNANILA TISKA ENKRAT, PO 12 H, ČE SE TISKA DVAKRAT IN PO 8 H, ČE SE TISKA TRIKRAT ALI VEČKRAT. — DOPISE IZVOLITE FRANKOVATI. — ROKOPISOV NE VRAČAMO. — NA NAROCBE BREZ ISTODOBNE VPOŠILJATVE NAROČNINE SE NE OZIRAMO. — UPRAVNIŠTVU BLAGOVOLITE POŠILJATI NAROČNINE, REKLAMACIJE, OZNANILA, T. J. ADMINISTRATIVNE STVARI.

Brzjavke.

Kamnik, 14. maja. Sršen 721, Krek 4800, neveljavnih 9.

Celovec, 14. maja. Grafenauer zmagal z več sto glasov večine.

Celovec, 14. maja. 1. V okraju Pliberk-Borovlje voljen Grafenauer z 1109 glasov večine nad nemškim in soc. demokratiškim kandidatom; 2. v okraju Beljak in okolica je voljen socialist Biese s pomočjo slovenskih glasov — večina nad dvema nemškima kandidatom 1437 glasov; 3. v labudski dolini izvoljen krščanski socialc Walcher z večino 823 glasov nad nemškim nacionalcem; 4. v okraju Velikovec, Sviner, Staridvor (po veliki večini nemški) pride Slovenec Ellersdorfer v ožjo volitev z nemškonacionalcem Nagele; 5. v Zilski dolini pride v ožjo volitev grof Khevenhüller z nemškonacionalnim prof. Waldnerjem seveda s pomočjo slovenskih glasov; 6. v okolici Celovca pride v ožjo volitev socialist Lukas z nemškonacionalcem Kirschnerjem. Slovenci in socialisti navezani na skupno akcijo, potem vožji volitvi še lepša zmaga.

Celje, 14. maja. Nemški nacionalc Wastian v Mariboru padel, socialist Besel s pomočjo Slovencev do 400 glasov večine. V mestni skupini Celje zmagal nemški nacionalc s samo 600 glasov večine proti slovenskemu števnemu kandidatu Rebeku. — V savinski dolini zmagal Roblek proti klerikalnemu kandidatu dr. Povaleju.

Dunaj, 14. maja. Vsenemec Stein v Aschu propadel. Schuhmeier (socialist) in Stransky (freialldeutsch) v ožjo volitev.

Dunaj, 14. maja. Grof Sternberg v kraljevem Gradcu izvoljen. V industr. okraju Neunkirchen zmagal socialist dr. Bepner z veliko večino.

Dunaj, 14. maja. Češki narodni radikalec Choc podlegel v Smichovu proti socialistu dr. Winterju. Minister Pacak izvoljen v Kutni hori.

Dunaj, 14. maja. Toplice (Češko), zmagal socialist Seeliger; v Dečinu (Tetschen-Bodenbach) socialist Rieger.

Dunaj, 14. maja. V XXI. okraju zmagal socialist Seitz; v X. okraju zmagala oba socialisti dr. Adler in Reumann; v IX. okraju pride krščanski socialist princ Lichtenstein v ožjo volitev z uradnim kandidatom Waberjem, ki bo vsled podpore socialistov izvoljen.

Voloska, 14. maja. Spinčič 311, Constantin 81 glasov.

Gradec, 14. maja. Minister Derschata pride v ožjo volitev.

Rogatec, 15. maja. Oddanih glasov 6526: Dr. Anton Korošec izvoljen 4187, Žurman dobil 1654, Štajerčijanec. Drogenik 654.

Celje, 15. maja. Korošec veliko večino. Benkovič in Roš ožja volitev, Benkovič 3759, Roš 1857, Čobal 6190, Moscon 403, socialisti volijo Roša enako Mosconovci.

Celje okolica, 15. maja. Oddanih glasov 7399, izvoljen kandidat nar. stranke Roblek, s 4131 glasovi. Dr. Povalej 2658, soc. dem. Vidmar 451.

Ptuj, 15. maja. Oddanih glasov 8979, izvoljen Ploj s 5390 glasovi, Zadravec 2165, Ornigg 1317.

Slov. Gradec. Ježovnik prodrl s 3514 glasovi, Robič 3203 in drugi 280.

Trst okolica, 15. maja. Rybar zmagal.

Trst I. okraj, 15. maja. Socialni demokrat izvoljen. Drugod povsod ožja volitev med Italijani in soc. dem.

Istra, 15. maja. Spinčič, Laganja, Mandič zmagali.

Gorica okolica, 15. maja. Fon 3587, Gabrijeljčič 1652, Štrekelj (agrarec) 1201, Milost (soc.) 620.

Gorica, 15. maja. Dr. Marani 2183, Kopač (slov.) 904, Skabar (soc.) 288. — Na Krasu je dobil po doslej znanih poročilih kandidat Laharnar 2307, Štrekelj 2326, dr. Gregorin 998, soc. dem. 302. Iz 15 občin še ni znano razmerje. Dr. Gregorič je dobil 4259, dr. Gruntar 2228.

Furlanija, 15. maja. Zmagal Faidutti.

Dunaj, 15. maja. Do 12. ure znanih 367 izidov, med njimi 154 ožjih volitev. Izvoljenih je 7 nemških liberalcev, med njimi knez Auersperg, 5 Deut. Volkspartei, 56 kršč. soc, 56 soc. dem., 26 iz katol. centr., 3 Mladotčehi, 2 Staročeha, 4 kat. nar. Čehi, 1 češki nar. socialc, 4 češki agrar., 8 nemšč. agr., 3 prosti Vsenemci, 9 Italijanov, 14 Slovencev med njimi 2 slov. naprednjaka, 2 Hrvat, 1 brezstrankar, 1 nemški prostomislec, 1 nem. radikalec, 1 Rumunec, 2 Rusina (med njimi Wassilko). — Baron Morse izvoljen in Prade tudi. Massaryk ožja volitev s pristašem obrtne stranke Povondrom.

Tujski promet in Slovenci.

Spomlad je tu, bliža se poletje in z njim bliža čas, ko bo prišlo v naše kraje, zlasti na Gorenjsko neštevilno tujcev, ogledat si naše lepote, navžit se svežega zraka in

odpočit se v idilično mirnih naših pokrajinah. Že leta in leta silijo takorekoč tujci v vročih poletnih dnevih v naše kraje, večkrat zadovoljivi se z najprimitivnejše urejenim bivališčem, pogrešajoč vsake tudi najskromnejše udobnosti. Naravno je, da vzroka temu pojavu ni samo iskati v sedanjih modi, ki sili rekel bi vsakega, da se gre hladiti v poletju v kako letovišče, ampak da vlečejo posebne mikavosti in krasote tujce specijelno v hribovito Gorenjsko. Dokaz temu dobimo — če ne drugje — že v tem, da so podjetni tujci takoj skušali izrabit ta dejanski položaj, in postavili v posebno vabljivih krajih hotele, gostilne in prenočišča, da s tem odpomorejo vsaj nekoliko pomanjkanju vsake tudi najmanjše udobnosti, in da seve pri tem tudi primerno zaslužijo.

Vsa ta podjetja so ob vedno naraščajočem prometu, ob vedno večjem zanimanju kranjske naše krasote dobro uspevala, se pridno širila in množila, in ponavljala se je stara pesem; tujec nam je odjedel dobiček in dohodek, ki bi po vseh božjih postavah se imel stekati v slovenski žep, da, lahko trdimo, da smo bili že in smo deloma še v veliki nevarnosti, da nam naravno vrednost naših slovenskih krasot ukrade popolnoma — tujec.

Da tujec — gospodar domačih naših narodnih pravic ne spoštuje, je umevno, saj žanje pravzaprav on in mi domačini pobiramo le klasje, ki je zaostalo; da pa širši krogi tujskega prometa dobijo s tem o slovenskem narodu čudne pojme, in da kot narod nismo spoštovani pri tujcih, bo tudi vsakdo razumel, kdor pomisli, da nas oholi tujec-gospodar na naših domačih tleh obdeluje kot tujce, da sami v svojo sramoto moramo gledati in čutiti, kako se nam Slovence na domačih tleh pokaže hrbet, če se poslužujemo domačega svojega jezika.

Zadnji čas je torej bil, da smo Slovenci venderle nekoliko začeli uvidevati važnost tujskega prometa ne samo iz gospodarskega ampak tudi iz narodnega stališča. Vemo sicer, da je to razumevanje šele v razvitku, da še nikakor ne dosega one visokosti, ki jo zasluži, a vender se kaže povsod živahno gibanje. V vseh važnejših krajih na Gorenjskem in tudi drugod so se osnovala društva za privablitev tujcev, v vseh teh krajih se je marljivo začelo delati, v vseh teh krajih pa se tudi lahko opazuje, koliko še nedostaja, da bo prešlo uvaževanje tujskega prometa kot

LISTEK.

Dve leti pri Čukcih in Korjaki.

Potopisna črtica. J. Enderli.

VI.

Jelenski Korjaki se ne pokore postavam. — Uboji pri njih ne kaznovani.

V prejšnjih časih so bili Korjaki zelo bojevit narod; neprestano so se spopadali s še bolj divjimi Čukci. Kasneje, ko so zahajali v te kraje že kazaki in podjetni ruski lovci, so se neprestano sprijemali tudi z njimi in onimi plemeni, ki so se tekom časa porusili. Danes pa so Korjaki prav miroljubno pleme, kajti če so hoteli zamenjavati z Rusi svoje pridelke, je moralo jenjati staro nasprotstvo. Ruska okrožna oblast v Gišigi ima na obrežne Korjake celo nekaj vpliva.

Jelenski Korjaki, ki bivajo na mnogo prostranejem ozemlju danes tu jutri tam, se seve na rusko oblast toliko manj ozirajo. Le vsako leto ob velikem semnju na tundri se pokaže moč ruskega glavarja iz Gišige v obliki neznatnih odredb, ki se jim jelenski Korjaki pokore prostovoljno. Ali na njih način življenja, na njih družabni ustroj nima ruska kultura niti najmanjšega vpliva. Niti ena ruskih navad se ni oprijela Korjakov. Dasi kar mrgoli ruskih misijonarjev,

vendar so vsi Korjaki pogani. Tista pest Korjakov, ki so se dali krstiti, živi vzlic temu kakor prej: imajo po več žen in opravljajo svoje poganske obrede.

Značaj Korjaka je rezek, malo človekoljubnih čuvstev mu je poznanih. Če občuješ dan za dnem z njimi, se jih malo navadiš in v svojem obnašanju so prenosljivi in ne preveč odurni, ali zgodi se, da v njih kar naenkrat zavre in obnašajo se prav po živalski.

Skoro ne moreš pojmiti; odkod naenkrat taka zverinska dejanja. Naj navedemo primer tacega obnašanja, ki je značilen tudi vsled tega, kako so se vedli drugi Korjaki napram takemu izbruhu, ki se hvalabogu vendar ne prigode pogosto.

Mlademu jelenskemu Korjaku se je zdelo, da ga je en izmed obrežnih Korjakov razžalil, ker ni hotel z njim skleniti kupčije. Že dalj časa je koval skrivno jezo proti temu svojemu „trgovskemu prijatelju“ zato je sklenil maščevanje.

Kakor smo že omenjali, ima korjaška jurta po zimi samo en vhod skozi dimnik na strehi; poletna vrata so zasuta z zemljo in ledom. Zapri to luknjo na strehi in noben Korjak ne more iz koč. Kadar so si bila sorodna plemena v laseh, se je moralo prebivalstvo vsake naselbine udati, čim je zasedel nasprotnik luknjo na strehi.

Naš mladi jelenski Korjak se je poslužil prav istega sredstva, da ugonobi svojega dozdavnega sovražnika. Sredi noči se priplazi do njegove jurte, zleze na streho, naloži

na luknjo lesa, ga zažge in nato prične vpiti. Posestnik koč se prebudi, plane nag kakor je bil skozi luknjo na strehi, pa tam ga čaka že maščevalec, ki ga useka z vso silo s sekuro po glavi. V jurti je bilo še dvoje žen ubitega, in dvoje otročičev. Ko vidijo plapolajoči ogenj, hitita za očetom najprej otroka skozi luknjo, toda tudi njiju se surovi maščevalec ne usmili: s sekuro in nožem ju pobije na tla. V jurti ste bili zdaj samo še obe zakonski ženi ubitega Korjaka: maščevalec zleze v hipu skozi luknjo na strehi v koč, zagradi eno izmed žen za vrat, da ne bi mogla kričati, medtem pa zamahne s sekuro po drugi. Živa je bila samo še žena, ki jo je držal za vrat. In mladi jelenski Korjak je bil nesramen dovolj, da ji je napravil, kakor bi se izrazili pri nas, ženitno ponudbo. Žena se je obotavljala privoliti, ne morda vsled pomanjkanja vsake ljubezni (pri teh ljudeh igra ljubezen le redkokdaj kako vlogo) ampak ker je bila v tem hipu preveč zmedena in ni imela časa zbrati svoje misli. Toda tudi njej ni maščevalec prizanesel: napravil je na njej celo prav sramotilno - pohlepen umor. Po tem sramotnem činu zapusti maščevalec mirne vesti jurtu, se vsede na svoje sani, v katere je bilo vpreženih nekaj jelenov, in oddirja nazaj v svoj kraj. Nikomur ni prišlo na misel, kaznovati ali maščevati morilca.

Vpraša kdo, kako je mogoče to dejanje tako natančno opisati, če se je zgodila moritev sredi noči, ko ni bilo

važnega vira dohodkov priprostim ljudem v kri in meso. O narodnostnem pomenu seve v ožjem obsegu besede skoro ne more biti govora; a dovolj je za sedaj če se ljudstvo prepriča o gospodarskem pomenu tujskega prometa zase in za svoje potomce. Izobrazba na narodni podlagi bo že polagoma rodila tudi drugi istotoliko važni uspeh: razumevanje, kako važno je za Slovence, da vzamemo sami tujski promet takoj v svojo lastno režijo.

Za vsakega dejanskega slovanskega rodoljuba, ki ne rešuje slovenskega naroda samo na veseliceh in narodnih proslavah, se odpira tu še veliko polje narodnega dela: ljudem je treba povedati, da so njihove naravne lepote zaklad, katerega je treba vzdigniti, in ki bo donasal tistemu večje koristi, kdor ga bo bolje naložil, kdor ga bo bolje izrabil. Zato je pa že treba nekoliko truda, nekoliko žrtev, ki pa se bodo gotovo bogato obrestovale. Pri naših skromnih razmerah se bodo dobri uspehi dosegli v prvi vrsti v združenem delovanju večjih in manjših skupin. Samo zmisel za skupno delo, in umevanje skupnih interesov je treba pri priprostem ljudstvu dvigniti s primernim praktičnim delom in poudarkom.

Kdor ima količjak vpogleda v tako delovanje na polju narodnega izobraževanja, ta ve, da so težave začetkoma skoro nepremostljive, in na prvi pogled nepremagljive. In treba je vsakemu, kdor hoče med našim narodom delovati proti ukoreninjenemu egoizmu in separatizmu ter zakrjujenu konservativnosti, železne potrpežljivosti, jeklene volje. Pa visoki cilji pozitivnega dela za narodovo blagostanje, tisti zdravi idealizem s trdno, pozitivno, materialno podlago, so vstanu premagati vse te težkoče: saj brez smotrenega podrobnega, in brez vztrajnega, nobenih težav se plaščnega dela ni mogoče doseči velikih uspehov.

Poleg materialnega dobička, katerega speljemo s takim delovanjem za povzdigo tujskega prometa med domačini od tuje poželjive vreče v naš slovenski žep, dosežemo na drugi strani tudi to, da vzbudimo zmisel za skupno delo, za združeno pridobivanje. Ravno razumevanja za skupne interese je med našim narodom prav težko dobiti in vsako prizadevanje povzdigniti je more odpreti le nova pota k občenemu napredku našega naroda. Pa to niso edini uspehi, ki jih dosežemo. Ker so vsa taka podjetja le mogoča na narodni podlagi — kajti tujcem z velikim njihovim kapitalom tako ni treba pomoči domačinov razven v izkoriščevalne namene — imajo tudi za naravno posledico, da se čuva slovenskim našim krajem slovensko lice, in na drugi strani, da se dviga narodna zavest med priprostim narodom, če se dokažejo ugodni gnotni uspehi na tej podlagi. Pripravna pa so taka prizadevanja, odstraniti iz našega ljudstva tudi oni suženjski nazor, da moramo vspricho tujca zatajiti docela svojo narodnost.

Tuji prihajajo k nam zaradi tega, ker jim po svoji lepoti ugajajo naši kraji, zahtevajo udobnosti in uslužnosti ter razumevanja, a izobraženi tujei spoštujejo vsako narodnost, in trdimo lahko, da jo bodo tem bolj cenili, čim več močatosti in zavednosti bodo kazali njeni zastopniki in pripadniki. Da, celo zaradi tega gre veliko tujcev v najrazličnejše kraje, da spoznavajo različne narode in njih posebnosti. Zato trdimo upravičeno, da narodno lice naših krajev, ne bo odbijalo tujcev, pridobivalo pa bo slovenskemu narodu primeren ugled med ostalimi narodi. Seveda s tem ne delamo propagande za narodni šovinizem, a v mislih nam je narodna in gospodarska povzdiga slovenskega naroda. In za to zastavimo vsi na vseh poljih svoje moči!

nikjer živega človeka za pričo. Stvar je jako enostavna: storilec jo je opisoval kasneje sam prav natančno. V celem okraju je on eden najbogatejših jelenskih Korjakov. Njegove črede jelenov štejejo do osem tisoč glav.

Zakonskih žen ima petero, ki opravlja vsaka večjo čredo jelenov, kajti več kakor dva tisoč glav v enem krdelu je težko vzdržati. Zato razdele vsi bogatejši Korjaki svoje črede na več delov. Naš znanec, ki smo ga spoznali pri tako žalostnem dogodku, živi nekaj časa pri tej, potem zopet pri drugi ženi. Vsi v celem okraju vedo, da je on storilec, ve tudi okrajni glavar, ali sredstev, da biga kaznoval za ta čin, nima. Tega bi niti ne poskušal, akoprav bi imel potrebno moč, kajti Korjak bi se v tem slučaju brez nadaljnjega pomisleka končal na — samomorilski način.

Pri Čukčih bi kaj podobnega ne ostalo brez kazni. Maščeval bi se kdo izmed sorodnikov ubitega. Celo jelenski Korjaki bi ne ostali tako brezbrizni. Ali umor se je izvršil na obrežnem Korjaku, ki so ubožnejši in brezmočni napram gospodarski mnogo bolj neodvisnim jelenskim svojim polubratom.

Obrežni Korjak gleda zavistno na življenje jelenskih soplemenikov, zavida jih, dasi je njih življenje neprimerno trudapolneje in trše, vendar so gospodarski neodvisni. Jelenskim Korjakom bo treba le malokdaj ali nikoli stradati, kajti da bi poginili vsi jeleni naenkrat, ni misliti. Ali

Spoznaj se sam!

(Dalje.)

C. kr. finančno ravnateljstvo v Ljubljani razglašuje „Laib. Zeitung“ z dne 1. februarja 1902, da ima na prodaj neko erarično posestvo v Ljubljani — samo nemški. — Ali Slovencev-kupcev ne marajo? — ali ti ne smejo nič kupiti? Je to vse le za Nemce rezervirano?

V treh številkah „Laib. Zeitg.“ razpisuje več služb le v nemščini. Druge objave v l. 1903 in 1904, v kolikor se to po zgoraj navedenih številkah „Laib. Zeitg.“ da kontrolirati, so bile dvojezične.

C. kr. dež. sodišče v Ljubljani, oziroma predsedništvo, ima v navedenih številkah „Laib. Zeitg.“ 12 samonemških razglasov, dvojezičnega nimam zabeleženega, samo-slovenske pa tri; slednjih pa je v strogo sodnijskih stvarih precej več. Vsebinsa samonemških razglasov je v treh slučajih amortizacija, v dveh slučajih konkurz, enkrat se potrjuje zaplemba „Slovenca“ („Laib. Zeitg.“ 7. dec. 03), enkrat („Laib. Zeitg.“ 12. dec. 03) pa zaplemba „Sl. Nar.“, — zakaj vsaj to dvoje ni slovensko? (malo respekta imajo pri tem sodišču pred našima dnevnikoma!) — v štirih slučajih sta razpisani službi sodnijskih slug, enkrat (12. decembra 1903) se razglašuje „minuendolicitacija“ za dovoz premoga v uradno poslopje in odvoz pepela in odpadkov iz istega, enkrat (8. jan. 1904) pa se razpisuje oddaja del za novo sodnijsko poslopje v Litiji. — Zakaj je poslednje samonemški? — Ali morajo vsi podjetniki biti Nemci? Ako pa je Slovenec, pa mora znati tudi nemški in se mu mora kršiti jezikovno enakopravnost, žaliti njegov narodni čut, ako se mu eventualno nudi kakšen zaslužek?!

Ali pa so morebiti Slovenci že tako daleč, da njih večina tega žaljenja in preziranja niti več ne čuti?!

Po istem načelu postopa c. kr. okrožno v Rudolfovem; vendar ima od tega le štiri samonemške objave zabeležene. V eni se razglašuje, da je ostalo po končanih kaz. obravnavah pri c. kr. okr. sodišču mnogo (navedenih) reči, kojih neznani lastniki se pozivljajo, da se tekom enega leta za iste zglase, sicer zapadejo erarju. — Prepričan sem, da so prizadeti lastniki po večini Slovenci, ki „Laib. Zeitg.“ nikdar v roke ne dobe in mogoče niti nemški ne znajo. — Kakšen praktičen pomen pa ima potem takšen nemški razglas v uradnem listu? — Nobenega; in vendar ima sodnija služiti edino praktičnim potrebam! V drugih se razpisujejo mesta sodnijskih uslužbencev!

C. kr. dež. šolski svet ima **samo nemške** razglase v uradnem listu; jaz vsaj niman nobenega slovenskega ali dvojezičnega (iz navedenih števil „Laib. Zeitg.“) zabeleženega in se tudi sploh na nobenega ne spominjam. In vendar sede v tej korporaciji **tudi izvoljeni zastopniki ljudstva!** — Vsi v njegovo kompetenco spadajoči razpisi služb, vsi njegovi razglasi so vedno le nemški. Edino nemški je tudi v „Laib. Zeitg.“ 29. jan. 1904 „Kundmachung, betreffend der Metelko-schen Geldprämien für Landesschullehrer.“ — Poslednje se mi zdi tembolj čudno, ko ima vendar c. kr. dež. vlada v „Laib. Zeitg.“ 19. dec. 1903 nemški in slovenski razglas o ustanovi za ljudske učitelje!

Še zanimivejše je postopanje c. kr. okrajnih glavarstev in c. kr. okrajnih šolskih svetov v tu opisanem oziru. Tako ima n. pr. („Laib. Zeitg.“ 7. marca 1904) c. kr. okr. glavarstvo v Litiji dvojezični razglas, da so pridobinski vpisniki na vpogled; istotako o isti zadevi c. kr. okr. glavarstvo v Kamniku („Laib. Zeitg.“ 11. marca 1904). Dvojezičen je tudi razglas c. kr. okr. glavarstva v Ljubljani o oddaji nekega lova („Laib. Zeitg.“ 10. marca 1904) in razglas c. kr. okr. glavarstva v Kranju radi komisije za vodovod v Trziču („Laib. Zeitg.“ 16. marca 1904).

obrežnim Korjakom gre drugače: zgodi se kako leto, da izostanejo ribji vlaki v rekah in potem trpe vse naselbine daleč naokrog hudo lakoto. (Sledi.)

Tuji dom.

Novela. — Spisal M. R. P.

(Dalje.)

„Pripeljala sem se na spreved“ — je rekla — „a ni bilo časa, da bi se bila prej oglasila.“ Nato je izrazila Mirtiču, vdovi in Berti svoje sožalje in se peljala po njihovi želji z njimi. Vozila se je z Berto v posebnem vozu in spraševala z vidnim sočustvovanjem po nesreči. Berta je odgovarjala kratko in zatem vprašala o njenem življenju.

„O,“ je rekla Lina „jaz sem popolnoma zadovoljna.“

„Lepa si postala, bolj sveža si nekako“ — je dejala nato Berta zamišljeno in zatem dostavila: „Jaz mislim, da bi postala tudi jaz sredi sreče lepa. Oči bi ne bile nikoli motne in lica nikoli blede.“

„Oprosti“ — je izpregovorila Lina s pol trpkim smehom na svojem lepem obrazu — „oprosti! Ti si še vedno tako čudna, in jaz te menda sploh natančno ne razumem. To je kriva morda tvoja natura!“

Berta je molčala, potem vzdihnila in pogledala v stran nekam proti zapadu. Oči so se ji mahoma orosile, zapo-

Toda samonemški pa so: „Kundmachung, betreffend die Lieferung des Schottermaterials für die Reichsstrassen des Baubezirkes Krainburg im Triennium 1904 do 1906...“

K. k. Bezirkshauptmannschaft Krainburg, 22. Februar 1904 v „Laib. Zeitg.“ 7. in 10. marca 1904. — Nadalje v „Laib. Zeitg.“ 11. marca 1904 c. kr. okr. glavarstva v Rudolfovem „Kundmachung“, (Minuendolizitationsverhandlung behufs Hintangabe von Bauten auf den Reichsstrassen des Rudolfswerter Baubezirkes pro 1904), — in c. kr. okr. glavarstva v Kranju „Kundmachung“ (Minuendolizitation für die im Baubezirke Krainburg im Jahre 1904 zur Ausführung gelangenden Bauten und Lieferungen) v „Laib. Zeitg.“ 16. in 17. marca 1904, ter tega glavarstva „Bauauschreibung der Loibler Reichsstrasse... in Pristava bei Neumarkt...“ — v „Laib. Zeitg.“ 17. maja 1904.

Zakaj se pri teh razglasih, ki vabijo podjetnike k licitaciji, prezira slovenščina od c. kr. okr. glavarstev? — Ponavljam: Ali Slovenci niti na Kranjskem ne smejo biti podjetnik, ali pa morajo to preziranje mirno trpeti, ako hočejo kaj zaslužiti?

Morajo?! — Kje je pravica? — Ali je naš rod slovenski niti ne pozna, da bi jo zahteval, — ali pa je ne more zahtevati?! Ali se je ne upa zahtevati! Ali je ne zna zahtevati, dostojno in odločno in vztrajno, kakor ima to v ustavni Avstriji pravico, zajamčeno mu po državnih temeljnih zakonih, potrjenih od Njega Veličanstva?!

Kako pa postopajo naša c. kr. okr. glavarstva v eni in isti stvari v jezikovnem pogledu, v ilustracijo tega naj služi sledeče: „Laib. Zeitg.“ 24. in 30. jan. 1904 ima samonemški razpis: Bezirkshebammenstelle für Moräutsch und Unterkoses... k. k. Bezirkshauptmannschaft Stein; — istotako samonemški („Laib. Zeitg.“ 9. dec. 1903) Hebammenstelle für Čemšenik... isto glavarstvo. — Nadalje je samonemški: („Laib. Zeitg.“ 11. marca 1904) Bezirkshebammenstellen in Afriach und Neussnitz k. k. Bezirkshauptmannschaft Krainburg. (Sledi.)

Kmet v Ukrajini.

(Po spominih poljskega grofa Starcenskega.)

V januarju tekočega leta izišlem zvezku ukrajinskega mesečnika „Literaturno-naukovij vistnik“ je objavil znani ukrajinski profesor in pisatelj dr. Ivan Franko dosedaj še nenatisnjene Spomine poljskega pisatelja grofa Starcenskega, kjer nam slika predvsem življenje poljske plemenitaške žlahte.

Ti Spomini so važen prosvetno-zgodovinski zaznam žalostne uloge, ki jo je igrala poljska žlahta več stoletij v Ukrajini. In da so zapiski verodostojni, nam dovolj izpričuje dejstvo, da je njih pisatelj Poljak in celo prav poznan domorodec.

V prvem delu Spominov opisuje grof najprej položaj kmeta in ulogo žlahte v Ukrajini tako:

Priznati moramo čisto resnico, četudi ta boli in je v mnogem sramotilna za nas: komaj med sto eden izmed veleposestnikov smatra kmeta človekom; hujše delajo ostali z njim, kakor s svojo živino. Skoro nikjer ni tlaka določena tako, da bi vsak kmet vedel, kaj mora storiti. Skoro v vsaki vasi nalagajo kmetu tlako in desetino, kakor se jim zljubi. Tukaj tlačani kmet tri dni v tednu, ali tlako trpi pravzaprav neprestano: kajti vsak praznik in vsak deževen dan se mora nadomestiti. V drugih okrajih, tako n. pr. okrog Kijeva, mora delati kmet za vsako dušo po tri dni tlake t. j. vsak kmet, vsaka kmetica, vsak otrok in vsak starec dela za gospoda.

V drugem in tretjem delu nam slika grof življenje in delovanje poljske žlahte поближе, zlasti z njenim raz-

redoma je zganila parkrat z velikimi svetlimi trepalnicami, segla v žep po robec in si brisala z njim oči.

„Tako oster zrak je danes“ — je dejala skoro tiho — „mene kar reže v oči.“

Domov so se pripeljali že v mraku. Vse je bilo mirno in mrtvo, kakor na pustinji, in tudi pri večerji se ni posrečilo nikomur, da bi vzbudil zanimanje s pripovedovanjem. Odvetnik Kimež je pričel govoriti o zidanju nove opekarne, a Mirtič je bil zamišljen in raztresen in mu je komaj tuintam odgovoril. Po večerji se je Kimež takoj poslovil, a Lina je prenočila tisto noč v sobi nasproti obednice. Vdova je prenočevala v Bertini sobi in ni mogla tisti večer pozno zaspati. Pred oči ji je stopilo to, da je že stara in bo morala zato skoro umreti. In smrt se ji je zdela tako nekaj težkega in grenkega, da se je ob misli nanjo stresla po vsem životu.

Takrat je sedela Berta v spalni sobi v naslanjaču tik svoje postelje, Nežulja je stala pri mizi in prižigala luč, a Mirtič je stal pri oknu in gledal v jesensko noč, ki se je širila zunaj.

„Naročite, da pridejo jutri zidarji in očedijo zunaj hišo!“ — je rekel Nežulji, ki je pritrdjevala in odhajala skozi vrata, in se počasi okrenil. Obstal je sredi sobe, glavo je povesil in izpregovoril s skoro sanjavi glasom: „Jaz sem danes čisto sentimentalna!“

merjem napram kmetu. To poglavje nosi na vrhu geslo: Mi smo otroci Jafeta, vi pa ste Kamovi.*)

Bilo je vročega dne v juniju. Zlasti so trpeli ob pekočem solcu kmetje, ki so stali ves dan na polju pri težkem delu. Na robovih zahajajočega solca je bilo spoznati, da vročina še kmalu ne poneha. Nočna rosa je omočila samo površno osušeno grmovje in travo. V vasi S. je bilo vse mirno in tiho. Le tuintam je hitela kaka mlada žena po vrč vode h vodnjaku. Vsled pomanjkanja spanja izmučene stražnike, ki so prihajali z raznih strani obsežnih gospodarskih poslopij, so zamenjavali zopet drugi stražniki iz vrste tlačanov.

Pred verando enega večjih gospodarskih poslopij je stal mlad mož v sivi obleki, s širokim usnjenim pasom, za katerim je bil zataknen dolg, mnogokrat prevozljan bič. Konj, že osedlan, je bil privezan za plot in pričakoval tako svojega gospodarja. Temu so gledali iz žepa beli listi — njegova spričevala, ki so mu jih dali razni žlahtniki, pri katerih je služil za gospodarja. V splošnem so si bila zelo slična. Stalo je v njih zapisano, da je bil „Njega blagorodje N. N. tam in tam, od tega in tega časa v službi kot ekonom, da je bil ves čas pošten, trezen in dostojen, da pa hoče sedaj svojo srečo poskusiti še drugod in da nima prejšnji njegov gospod nič proti temu“. Nato podpis in pečat.

Mladi oskrbnik, ki je iskal v tem kraju novo službo, je prišel v vas že dan poprej pozno na večer. Ker pa je bila ura že pozna, zato ni hotel poiskati takoj graščaka, ampak vprašal najprej za svet žida Arendatorja, kdaj bi bilo najprilicneje govoriti z gospodom.

„Jutri zjutraj zgodaj, ko se pelje gospod grof na polje“ mu odgovori žid.

Mladi mož je vstal zato še pred solčnim vzhodom. Toda preden se mu je posrečilo sklicati žida, mu plačati nočnino in osedlati konja, je ura hitro minila in grof je že odšel na polje. Zato ga čaka mladi mož pri verandi.

Ni bilo treba dolgo čakati. Solnce je bilo še za gorami, ko se je vračal že grof s svojega jutranjega izprehoda. Njegovemu konju se je gobec penil, tako ga je naganjal jezdec. Ko zagleda grof mladega moža, ga vpraša na kratko: Kdo ste in kaj hočete?

„Moje ime je Rok Jurgjevič in iščem službo kot oskrbnik. Tukaj moje listine, gospod grof.“

„Dobro, dajte jih, pregledam jih kasneje. Zdaj morate napraviti najprej majhno preizkušnjo. Znete dobro bičati? V tem tiči ves razum in vse znanje, ki ga morajo imeti moji oskrbniki. Bič je na mojem posestvu najboljši gospodarski učitelj. Ga znate tudi vi dobro rabiti?“

„Ne bom delal sramote, prežlahtni gospod grof“ mu odgovori oskrbnik z lahno smejočim se usmevom.

„Dobro, poizkusite.“ (Konec).

* Da se razlikujejo od priprostega ljudstva so se imenovali poljski žlahtniki otroci Jafeta, kmete pa so imenovali Kamove potomce. Še danes imenuje žlahta svoje kmete „Kamovi“. — Otroci Jafetovi, 3. sinu očaka Noe, naj so se naselili proti Evropi, Kamovi sinovi pa v severni Afriki.

Politični pregled.

Po volilnem dnevu.

Ko pride ta številka iz tiskarne, so volitve že končane. Prenehal je nervozni, več mesecev trajajoči boj kakor na mah, in le tam, kjer je treba ožjih volitev, bo še teden dni prepira. Potem se zopet vse poleže, morda za celih šest let.

439 poslancev je izvoljenih danes, oziroma v slučaju ožjih volitev, danes teden. Le v Galiciji in Dalmaciji volitve še niso končane, ampak se vrše še ves tekoči mesec. Dne 14. maja je volilo v Galiciji le 18 okrajev in v Dalmaciji 4. V Galiciji pa je vseh mandatov 106, za katere

Nato je hodil po sobi, gledal v tla in se včasih v kotu, kjer je stala visoka vztočna roža, za hip ustavil.

„Zdaj so vsi moji ljudje mrtvi“ — je dejal, in videti je bilo, kakor da pripoveduje roži. „Ne bratov nimam več, ne sester, ne matere, ne očeta. To je naravno vse, a žalostno, kadar se uresniči.“

Dvignil je roko, in se je igral z listom rože, ki je stala pred njim. Čakal je in tiho želel, da bi ga zaklicala Berta, povabila ga k sebi, pobožala ga morda z roko in ga potolozila. V prsih je začutil nenadoma potrebo, po mehki besedi lepe žene.

V sobi je bilo vse tiho, komaj tiktakanje ure se je čulo, ki je visela na visoki steni sredi oken. Tuintam se je začulo korakanje s hodnika, približalo, se je oddaljilo zopet in se naposled izgubilo.

Mirti se je okrenil, počasi, skoro plašno je stopil proti Berti, sklonil se je k njej dol in ji položil roko krog vratu.

„Ali sem te morda kdaj užalil?“ — je vprašal z mehkim glasom in poljubil njene lase.

„Ne“ — je rekla, potem počasi vstala, odstranila rahlo njegovo roko in stopila proti oknu.

„Bolna sem menda“ — je dostavila potem. „Prosim te, da me pustiš zdaj sploh v miru. Jaz bom mati.“

(Sledi.)

se poteguje 368 kandidatov. Število je vsled tega tako veliko, ker je priglasenih v nekaterih okrajih do 17 kandidatov!

V Dalmaciji je vseh okrajev 11, torej jih je še 7 voliti za kasneje. V Dalmaciji naj omenjamo zlasti kandidato dr. Josipa Smolake, katerega zmaga je precej gotova, kar mora nas Slovence posebno veseliti, ker je med avstrijskimi Jugoslavlani dr. Smolaka eden najrealnejših politikov.

14. maj je hvala Bogu za nami. Veseli smo, da je ta strupeni boj, ki je vihral tako silno po celi Avstriji, in prav posebno na Slovenskem, za nami. Morda se vendar duhovi zdaj nekoliko pomirijo in spoznajo, v kakem blatu so tako dolgo gomozeli, vse zaradi ljubega poslaniškega stolea!

Naši ministri.

Odkar imamo splošno in enako volilno pravico, se je v Avstriji marsikaj izpremenilo. Ne mislimo pri tem na sestavo nove zbornice. Izpremembe so veliko dalekosežnejše: oblast je dana v roke ljudstvu. Masa odloča o svoji in o države usodi.

Takoj ko je premenil bivši ministrski predsednik baron Gauč svoje mnenje glede splošne in enake volilne pravice — kakor znano je bil izprva Gauč njeni velik nasprotnik — se je pričelo rahljati tudi na najvišjih mestih. Poklicanih je bilo nekaj zastopnikov najmočnejših strank v parlamentu na ministrske stole. Že s tem je bila volilna reforma takorekoč zagotovljena, kajti nemogoče si je misliti, da bi ministri nasprotovali tisti vladi, ki jo tvorijo oni sami.

Duh demokracije, to je ljudske volje, je nastopil zmagoslavno pot preko trupel vseh onih, ki so mu hoteli delati umetne dvire. Oni sami so padli kot politični mrtveci preko teh barjer.

V zmislu tega novega duha, ki je zavladal po vsej tostranski državni polovici, je nastopila tudi večina naših ministrov, kar jih ni strogo birokratskih. Šest ministrov je nastopilo kot kandidati za kako poslaniško mesto in upati je, da si pribore malone vsi svoje madate.

S tem se je ministrstvo, zopet jako ojačilo, ker za ministri stoje velike stranke.

Ker ob trenutku še niso znani izidi volitev, se tudi ne more govoriti, v kaki množini nastopi ta ali ona stranka za svojim ministrom. Ako pokaže izid volitev veliko premembo prejšnje zbornice, je gotovo da bo sledila tej premembi v parlamentu tudi prememba v ministrstvu.

Dnevne vesti

a) domače.

— Izid državnoborskih volitev na Kranjskem.

Ljubljanska okolica: Petrič 991, dr. Šusteršič 7210, Žirovnik 587; Radovljica, Kranjska gora, Tržič: Čop 564, dr. Dermota 791, Pogačnik 4112; Kranj, Škofjaloka: Demšar 4507, Novak 415, Kamnik, Brdo: dr. Krek 4800, Sršen 721; Vrhnika, Logatec, Idrija, Cirknica: Gostinčar 4731, Gruđen 1400, Kopač 1137; Postojna, Senožeče, Ilir Bistrica, Vipava, Lož: Dekleva 2985, dr. Žitnik 5648; Litija, Višnja gora, Radeče: Cankar 1302, Povše 4751; Krško, Kostanjevica, Mokronog, Trebnje: Gombač 873, dr. Hočevar 4564, Penca 1385; Velike Lašče, Ribnica, Žužemperk: Jaklič 3965, Rudež 178, Skubic 331, Rus 143; Metlika, Rudolfovo: Šuklje 5031; Kočevje: knez Auersperg 2187, Obergföll 1085. Za klerikalce je bilo torej oddanih 48176, za narodnonapredne kandidate 12697 in za socialne demokrate 5030 glasov.

— Ožja volitev v Ljubljani. Dobil je župan Hribar 2589, Kregar 1526, Kristan 641 in Delcort 418 glasov, 5 glasov je bilo razcepljenih. Ker je absolutna večina 2590 glasov, je Hribar za en glas propadel in pride v ožjo volitev s Kregarjem. Na posamezne okraje se razdele glasovi tako-le: I. okraj Hribar 305, Kregar 181, Kristan 36, Delcort 24, II. okraj Hribar 441, Kregar 222, Kristan 100, Delcort 57, III. okraj Hribar 564, Kregar 167, Kristan 165, Delcort 181, IV. okraj Hribar 293, Kregar 223, Kristan 105, Delcort 10, V. okraj Hribar 498, Kregar 439, Kristan 137, Delcort 87, VI. okraj Hribar 209, Kregar 99, Kristan 70, Delcort 47, VII. okraj Hribar 144, Kregar 137, Kristan 24, Delcort 2, VIII. okraj Hribar 134, Kregar 156, Kristan 100, Delcort 10.

— Zdravo načelo. Bilo je v vlaku, kjer sta se pogovarjali dve narodni dami o svojih klobukih. Ko jedna izmed obeh pripomni, da ga je kupila pri ljubljanski nemški trdniki Stöckel, začudi se druga rekoč: To ste prave Slovenke, ki kupujete pri Nemcih v Ljubljani. Raje si naročim stvar, ki je ne dobim pri Slovincu v Ljubljani, iz Nemčije ali Dunaja, kot bi podpirala tiste, ki nas zasramujejo na naši zemlji. — Prosimo ljubljanske, dame, da naj posnemajo to „rodoljubkinjo iz dežele“.

— Nemškim agentom, ki prihajajo od trdk od obmejnih krajev, pokažite vrata. Bolje je vzeti blago ali naročbo od trdke, ki je globoko v sredi nemštva, kot podpirati tujo trdko na meji slovenski; to iz narodnega

ozira v prvi vrsti, v drugi pa tudi v gospodarskem oziru. Saj eventualno konkurenčno podjetje čim dalje je tem bolje za slovenskega podjetnika, ki bi se morebiti kdaj nastanil pri nas. In na splošno narodno osamosvojitve moramo vedno misliti!

— „Gorica“ citira „Novo Dobo“. Nič nismo bili začudeni, ko navaja klerikalna „Gorica“ naš list kot „liberalni list o Gabrščeku in njegovi stranki“. Nismo bili začudeni, ker ve „Gorica“ še za mnogo drugih stvari, ki niso tako kakor ona pravi, pa vendar piše namenoma zasukano. „Nova Doba“ nima ne z liberalno stranko ne z liberalizmom nobene zveze, toda vendar, pravijo v „Gorici“, imenujmo jo liberalno. S tem postaja naša sodba o Gabrščeku še hujša (ako je to sploh mogoče) kajti glejte, liberalci govorijo tako o liberalcu. Priznati pa moramo „Gorici“ vzlic temu toliko takta, da nas je citirala v celoti in ni izpustila njej neljubih stavkov. Tako so čitatelji „Gorice“ zvedeli iz lastnega lista, kako sodimo o njih. Ker je napravil v „Novi Dobi“ tiskovni škrat pri Schopenhauerju dvojje p, jih je ponatisnila seve tudi „Gorica“. Dobro, da ni Schopenhauer več živ: niti krojača ni hotel plačati nekoč, ko mu je napisal na račun Schopenhauer mesto pravičnega: Schopenhauer.

— Slovenske občine v obmejnih krajih. Vsak teden sicer čitamo o tej ali oni obmejni občini, da je sklenil občinski svet samoslovensko uradovanje, ali žal, da je še premnogo takih, ki se premalo zavedajo svojih pravic. Ni samo dolžnost, da uračuje vsaka občina izključno le slovenski in da morajo tudi druge oblasti uradovati z njo le slovenski, drugače je spis vrniti, ampak tudi častno vprašanje občinskih svetnikov je, da povedo prav odločno, da se bo v njih občini, ki je izročena njim v oskrbo uradovalo le slovenski in nikakih drugih spisov sprejelo, razen slovenskih. Drugače naj se tujejezični dopisi dotični oblasti toliko časa vračajo nazaj s pripombo „ne razumemo“ dokler ne pride slovenski dopis. Tudi imajo še nekatere občine — in celo na Kranjskem — dvojezične pečate. Zamenjajte jih nemudoma s samoslovenskimi. Kot vzgled naj navajamo uprav ginjaivo narodno gibanje med ukrajinskimi kmeti v vzhodnem delu Galicije: izjavilo je do danes že 1475 ukrajinskih občin, da uračujejo odslej naprej samo v svojem materinskem jeziku.

— Utopljenici. V Kresnice na Kranjskem je prinesla Sava utopljenca. Ima še čevlje in pas. Star je okoli 60 let. Do sedaj še nepoznan. — Utopljenko so potegnili iz Drave blizu Kamnice nad Mariborom. Kakor je sedaj dognano, je utopljenka neka Terezija Rigernik od Velikoveca na Koroškem. — Iz Pešate v ljubljanski okolici so potegnili nekoga štiri in pol leta starega dečka.

— Naša rojakinja gospa Verhuneva gostuje koncem tega meseca v dunajskem ljudskem gledališču v operi „Salome“ Riharda Stramba. Libreto te opere, ki so jo vprizorili zdaj v Parizu v prvič, je posnet po Oskar Wildovi (izgovori Vajldovi) drami „Salome“, ki so jo vprizorili tudi v Ljubljani in o kateri je pisal neki kritik da je — perversna! — O gostovanju gospe Verhuneve hočemo poročati. Nemški listi jo poznajo seveda samo kot gospo Verhunk.

— Kolodvor v Mokronogu. V zadevi kolodvora nove šentjanske železnice v Mokronogu je vodil deputacijo pri železniškem ministrstvu grof Barbo. Minister je obljubil, kolikor mogoče ozirati se na ljudsko željo. Čemo videti.

— Vzglezna polemika. Ker je našim čitateljem po Kranjskem in Primorskem ptujski „Štajerc“, list ondotnih germanizatorjev neznan, jim hočemo danes zopet podati vzgleden primer iz njegove pisave. Tako objavlja neki dopis iz Sv. Janža na Dravskem polju: „Uredniki in svetočniki „Fihposovi“ (tako imenujejo klerikalni tednik „Sl. Gospodar“ v Mariboru), bi pač zaslužili, da se jih nabaše v kanon in spusti med divjake. Nesramnost je, da piše ta cunja, da so „Štajercijani“ le šnopsarji. Menimo, da je med „Fihposovci“ več šnopsarjev kakor povsod drugje. Le pogledmo plodove neumnih teatrov! Tebi „Štajerc“ pa kličemo mož: Bog te še živi, ker delaš tako pridno za prepotrebno nemško šolo. Mi, kateri smo že kaj po svetu skusili, vemo, kaj pomeni znanje nemščine. Bog daj, da ne bi klerikalna hinavščina več zavladala! Bog živi tebe, ki držiš z reveži! Mi kmetje bodemo volili našega Jos. Orniga. Bog daj zmago!“

— Narodna Stranka na Štajerskem objavlja, da namerava takoj po končanih volitvah pripraviti vse, da se skliče v kratkem glavni strankarski zbor.

— Volilo tržaškemu županstvu. Umrli baron Balli je zapustil županstvu v Trstu vsoto 100.000 K v človekoljubne namene.

— Polkovnik zakrivil smrt pešca. V Gradcu izhajajoči socialistični dnevnik „Arbeiterwille“ je obdolžil lansko leto polkovnega zdravnika dr. Rösslerja, da je zakrivil smrt pešca Petra Bauerja, ker je pripustil, da je moral, dasi težko bolan, delati. Priče pa so dokazale, da se ni Peter Bauer javil bolnega, temveč da se mu je na glavi le nekaj malega gnajilo, in da je že le čez par dni dobil rdečico, na kateri je tudi umrl. Urednik dr. Schacherl je bil obsojen na globo 600 K. Socialni demokratje so mu priredili pred sodiščem ovacije in burno ugovarjali proti razsodbi.

— Na Gornjem Stajerskem so bile ponekod velike povodnji. Voda je odnesla mnogo mostov. Več tovarn so morali zapreti.

— Hranilnica v Šmarjah pri Jelšah na Stajerskem je kupila na dražbi Jagodičevo hišo in posestvo v Šmarjah za 52.000 K.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Na Dunaju, dne 14. maja 1907.

Te dni so cene žitu zopet padale, zlasti ko so prihajala iz raznih krajev poročila o dežju. Notirale so danes za vsakih 50 kg ob Dunaju:

Pšenica, tiška, 78 do 82 kg K 10-75 do K 11-40; banaška 76 do 79 kg K 10-45 do K 11-; viselburška in rabska 76 do 79 kg K 10-20 do K 10-65; slovaška in šitlerska K 10-10 do K 10-60; marhfeldska in niže-avstrijska sploh 75 do 79 kg K 9-90 do K 10-25.

Rž, slovaška 72 do 74 kg K 8-50 do K 8-70; šitlerska 71 do 73 kg K 8-40 do K 8-60; peštanska 72 do 74 kg K 8-55 do K 8-75; razna ogrska 72 do 74 kg K 8-40 do K 8-65; avstrijska 71 do 74 kg K 8-45 do K 8-70.

Ječmen, z dotičnih postaj: dunajski K 7-50 do K 8-; slovaški K 7-25 do K 8-20; južno železniški K 7-20 do K 7-90; tiški K 8-80 do K 7-20; ab Dunaj: ječmen za pičo K 7- do K 7-40.

Koruz, ogrska K 6-80 do K 7-05, cinkantinska K 7-60 do K 7-80.

Oves, ogrski: srednje vrste K 8-55 do K 8-70; prima K 8-60 do K 8-80; izbrane vrste K 8-80 do K 9-10.

V Budapešti so tudi cene nekoliko padle. Notirale so cene tako:

pšenica za oktober K 10-46 do K 10-47

rž " " " 8-56 " " 8-57

oves " " " 7-16 " " 7-17

koruza " maj " 6-10 " " 6-11

" " julij " 6-09 " " 6-10

Popoldne ob petih so notirale cene:

pšenica za oktober K 10-53

rž " " " 8-66

oves " " " 7-18

koruza " maj " 6-18

Spirit. Cene promptnega kontingentiranega blaga so danes zopet nekoliko narasle. Cene: K 48-80 D K 49- Bl.

Praščev so prodali danes na Dunaju blizu 15.000. Opoldne so bile cene za vsak kilogram žive teže ne računši užitninskega davka tako:

prima praščev od K 1-25 do K 1-27 izj. K 1-28

srednji " " " 1-16 " " 1-22

stari " " " 1-10 " " 1-18

lahki " " " 1-02 " " 1-12

mladi " " " 1-74 " " 1-06 " " 1-10

Slama in mrva. Pripeljanega je bilo danes jutraj na osrednji trg 18 vozov mrve in 8 vozov slame. Kupčija je bila živahna, ker se je oglašilo precej kupcev. Notirale so vsakih 100 kg:

slovaška mrva K 7- do K 7-50

ogrška " " 6-80 " " 7-20

slama " " 5-80 " " 5-80

Koštrunov je bilo prodanih okrog 500. Notirali so prima 64 v do 66 v vsak kg oz. K 60- do K 67- vsak par;

Srednji 56 v do 58 v vsak kg oz. K 41-50 do K 43- vsak par;

Slabše vrste 42 v do 48 v vsak kg oz. K 22- do K 27- vsak par.

V posameznih okrajih na Kranjskem so dobili:

Ljubljanska okolica.

	Šusteršič	Žirovnik	Petrič
Gornja Šiška	94	32	67
Šmartno	198	41	6
Šmarje-Sap	159	9	—
Moste	130	33	103
Podgorica	55	6	11
Črnuče	82	8	33
Medvode	309	27	4
Tomišelj	61	5	—
Dobrunje	461	27	74
Vič	165	48	233
D. M. v Polju	419	23	34
Borovnica	137	6	11

Šusteršič Žirovnik Petrič

Ig	88	23	1
Iška vas	67	—	—
Pijavgorica	75	3	—
Iška Loka	67	3	—
Sp. Šiška	56	144	301
Ježica	214	20	54

Radovljica, Kranjskagora.

	Čop	dr. Dermota	Pogačnik
Radovljica	68	9	30
Predtrg	16	16	10
Lancovo	2	—	107
Kranjskagora	11	66	164
Bled	48	50	111
Jesenice-Sava	100	185	493
Gorje	8	14	435
Bateče	45	10	109
Koroška Bela	26	107	266
Sv. Katarina	—	—	134
Lesce	18	21	49
Kovor	3	2	104
Kamnagorica	3	—	110
Tržišče	49	127	127
Krka	1	—	162
Mojstrana	5	75	108
Kropa	5	5	121

Kranj, Škofjaloka.

	Demšar	Novak
Poljane	146	—
Hrastje	59	15
Sora	33	32
Smlednik	214	1
Mavčiče	147	3
Škofja Loka	156	13
Žminc	239	7
Preddivor	243	7
Kranj	249	176
Šenčur	292	8
Naklo	155	6
Javorje	206	—
Predoslje	169	18
Selca	505	26
Stara Loka	323	1
Oselica	204	5
Gorenjavas	245	2
Cerklje	360	13
Šmartino	216	32
Češnjica	98	—
Zalog	18	9
Tupaliče	360	13

Kamnik, Brdo.

	Krek	Sršen
Homec	82	1
Ihan	119	24
Trzin	58	14
Dol	60	16
Krašnja	71	11
Nevlje	85	1
Županje njive	45	—
Velika vas	68	4
Moravče	266	38
Skaručina	275	87
Domžale	150	35
Lukovica	35	23
Trojana	187	25
Zg. Tuhinj	137	3
Paloviče	47	—
Kamnik mesto	177	104
Mekinje	106	4
Zlato Polje	92	—
Mengeš	166	29
Loka	69	—
Jarše	86	4
Podkruška	116	—
Kamnik	85	1
Peče	107	1
Drtija	98	7
Tunjice	62	1
Kamn. Bisitrica	59	—
Stranje	64	3
Šmarca	63	2
Radomlje	56	59

Vrhnika, Logatec, Idrija, Cirknica.

	Gostinčar	Gruden	Kopač
Hotedršica	66	68	1
Gornji Logatec	99	63	—
Črni vrh	183	—	—
Dol. Logatec	183	63	71
Borovnica	137	6	34
Črni vrh	279	83	—

Gostinčar Gruden Kopač

Rovte	208	43	—
Sv. Jošt	143	—	—
Horjul	281	7	—
Vrhnika	733	71	52
Rakek	63	61	107
Vojsko	129	10	6
Planina	166	61	30
Polhov Gradec	272	4	—
Dole pri Idriji	60	78	2

Postojna, Senožeče, Vipava, Lož.

	Žitnik	Dekleva	Mozetič
Lož	73	52	—
Ustje	37	49	—
Bloke	328	42	—
Goče	88	28	—
Budanje	138	1	—
Vipava	188	75	—
Lože	61	47	—
Slavina	225	135	10
Knežak	338	72	—
Jablanica	280	70	—
Postojna	227	425	17
Slap	86	42	—
Senožeče	39	179	—
Št. Peter	427	91	44
Šturje	235	22	—

Litija, Višnjagora.

	Cankar	Povše
Boštanj	59	66
Polica	—	124
Hotič	36	79
Sv. Jurij pod Kumom	—	305
Zagorje	495	73
Vel. Gaber	—	138
Aržiše	348	60
Radeče	65	266
Draga	2	53
Višnja gora	3	44
Zatičina	5	288
Šmartino	1	238
Dedni dol	—	55
Litija	16	165
Krka	1	162
Gorenjavas	3	31

Krško, Kostanjevica, Mokronog, Trebnje, Radeče.

	Dr. Hočevar	Gombač	Penca	Stare
Mokronog	28	—	309	—
Št. Rupert	225	1	191	1
Mirna	236	—	23	—
Št. Jernej	501	66	9	—
Trebnje	337	6	60	—
Velika Loka	271	—	81	—
Tržišče	20	—	139	—
Trebelno	32	—	182	—
Kostanjevica	216	45	32	—
Sv. Lovrenc	34	—	70	—
Raka	262	100	26	—
Šmarjeta	230	—	68	—
Škocijan	88	—	175	—

Vel. Lašče, Ribnica, Žužemborg.

	Jaklič	Rudež	Rus	Skubie
Kompolje	79	—	—	—
Velike Lašče	71	10	—	—
Videm-Dobropolje	250	—	—	—
Fara pri Kostelu	205	—	—	—
Turjak	219	9	—	—
Luzarje	173	—	—	—
Velike Poljane	46	8	—	1
Sv. Gregor	254	1	—	—
Struga	134	—	—	—
Gora	47	—	—	—
Banjaleka	121	—	—	—
Dolenja Vas	170	3	—	71
Zagradec	134	—	—	—
Podgora	186	1	—	—
Rob	121	—	—	—
Sodražica	201	5	—	3
Ribnica	72	81	—	176
Dane	3	4	—	24
Loški potok	222	1	134	—

Metlika, Novomesto, Črnomelj.

	Šuklje
Novomesto	47
Črnomelj	120
Suhor	121
Toplice	345
Lokvice	103
Kandija	561
Mirnapeč	248

Svoji k svojim! Kupujte samo pri narodnih tvrdkah! Trgovci, ne naročajte blaga pri protislovanskih tvrdkah!